

Raadsvoorstel aanwijzing diensten van algemeen belang Schouwen-Duiveland 2014

Portefeuillehouder	:	
Afdeling	:	
Behandelend ambtenaar	:	
Datum	:	16 september 2014
Onderwerp	:	

Voorstel

Van de volgende activiteiten vast te stellen dat deze activiteiten plaatsvinden in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h, vijfde lid van de Mededingingswet:

1. de uitgifte van gronden;
2. het bieden van parkeergelegenheid met alle bijbehorende voorzieningen op het Transferium;
3. het tegen maatschappelijk tarief beschikbaar (laten) stellen van faciliteiten van Sportcentrum Westenschouwen, het sportcomplex aan de Lange Blokweg en ander vastgoed (gymzalen, sportzalen) (inclusief aanvullend dienstbetoon) en sportvelden, kantines/paviljoen, was- en kleedaccommodaties, (zwem)water e.d. ten behoeve van amateursport;
4. het tegen maatschappelijk tarief beschikbaar stellen van maatschappelijk vastgoed voor instellingen, zoals zorginstellingen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen, de VVV, dorpshuizen, musea en culturele instellingen of verenigingen en de reddingsbrigade;
5. de verhuur van bepaalde oevers en delen van (vis)water aan verenigingen;
6. het in bruikleen geven van de gemeentelijke museale collectie aan het Stadhuismuseum;
7. het ter beschikking stellen van gesubsidieerde arbeid om uitkeringsgerechtigden naar betaald werk te begeleiden via De Zuidhoek of een andere door het college aan te wijzen organisatie die verantwoordelijk is voor re-integratie van uitkeringsgerechtigden;
8. het verhuren of ter beschikking stellen van monumentaal vastgoed;
9. het ter beschikking stellen van manuren en materieel bij evenementen.

Inleiding

Op 1 juli 2012 is de Mededingingswet gewijzigd, welke gevolgen heeft voor overheidsorganisaties. Overheden verrichten economische taken naast de door haar wettelijk en publiekrechtelijk opgedragen taken. Deze economische taken concurreren met de markt. Naar aanleiding van klachten heeft dit geleid tot de Wet Markt en Overheid (hierna te noemen: de wet) waaruit volgt dat overheden eerlijk moeten concurreren. De wet verplicht tot een viertal gedragsregels:

1. **Integrale kostendoorberekening:** Overheden moeten tenminste de integrale kostprijs van hun goederen of diensten doorberekenen;
2. **Bevoordelingsverbod:** Overheden mogen een eigen overheidsbedrijf niet bevoordelen boven andere ondernemingen waarmee dat overheidsbedrijf in concurrentie treedt
3. **Gegevensgebruik:** Indien een overheid ten behoeve van haar overheidstaken gegevens ontvangt, mag zij deze niet gebruiken voor economische activiteiten, tenzij deze gegevens ook aan derden beschikbaar kunnen worden gesteld.
4. **Functiescheiding:** Dit betreft een functiescheiding tussen de ambtenaar die betrokken is bij de economische activiteiten en de ambtenaar die betrokken is bij de vergunningverlening.

Met ingang van 1 juli 2014 moeten alle bestaande economische activiteiten voldoen aan de voorschriften van de wet.

Beoogd resultaat

Het beoogd effect is dat deze activiteiten op de bestaande voet mogen worden voortgezet onder de werking van de Wet markt en overheid. Het college blijft kritisch volgen in hoeverre de afwijkingen noodzakelijk zijn. Op sommige terreinen wordt (in de toekomst) ook actief gekeken naar mogelijkheden en wenselijkheden om voor producten en diensten die onder de integrale kostprijs worden aangeboden, de prijs omhoog te brengen naar de integrale kostprijs.

Argumenten

Er is een inventarisatie opgesteld van alle economische activiteiten die onze gemeente uitvoert. Uit deze inventarisatie is gebleken dat voor een aantal economische activiteiten niet in alle gevallen doorberekening van de integrale kosten plaatsvindt. Hieronder is per activiteit een motivering gegeven waarom deze activiteiten als dienst van algemeen belang wordt aangewezen en niet gekozen is om direct de integrale kostprijs door te berekenen:

1.1de uitgifte van gronden;

Deze activiteit vindt zoveel mogelijk plaats op basis van marktwaarde. Het valt echter niet uit te sluiten dat in incidentele gevallen de kostprijs van de verkoop van grond hoger ligt dan de verkoopprijs. Daarbij kan gedacht worden aan gronden die daartoe eerst gesaneerd moeten worden, gronden die na een lang onderhandelingstraject worden verkocht of kleine stukjes grond waarbij de transactiekosten, ook intern, relatief hoog zijn.

2.1 Transferium

Het bieden parkeergelegenheid op het transferium, met bijbehorende faciliteiten, geschiedt om niet. Doel hiervan is het toeristisch product in de kop van Schouwen goed bereikbaar te maken voor de toeristen, waarbij problemen met parkeren en overmatig verkeer, zowel langs de stranden als in het centrum van Renesse, zoveel mogelijk worden voorkomen. Het transferium faciliteert daarmee de detailhandel en horeca in en om Renesse. Zodra er parkeergelden in rekening gebracht zouden worden en het gratis natransport zou komen te vervallen, komen doelstellingen als het verminderen van de parkeer- en verkeersdruk in gevaar. Faciliteiten als gratis douches en natransport horen bij de faciliteiten om het parkeren op het transferium aantrekkelijk te maken.

3.1 Sportaccommodaties

Indien kostendekkende tarieven voor alle sportaccommodaties in rekening gebracht zouden worden, gaat dit ten koste van de deelname aan sportactiviteiten. Als gemeente vinden we deelname aan sportactiviteiten en lidmaatschap van sportverenigingen van belang gezien de gezondheidsvoordelen die dit met zich meebrengt en de sociale cohesie die hiermee versterkt wordt. Het gaat hierbij dan ook om sportactiviteiten in de ruimste zin des woords. Een beperking is wel dat het moet gaan om amateursport. Het college kan per geval kijken welke tarieven toegepast worden. Bij het ter beschikking stellen van relatief goedkope accommodaties of accommodaties voor sporten waarvoor het normaal wordt geacht wat meer te betalen, kunnen ook (nagenoeg) marktconforme tarieven in rekening worden gebracht. Dit zal vooral het geval zijn als ook de markt zelf in deze accommodaties voorziet. Er is geen verplichting om alle accommodaties goedkoop aan te bieden.

Overigens hoeft dit voordeel niet direct aan de sporter te worden gegeven. Dit voordeel kan ook worden doorgegeven door aan sportverenigingen of exploitanten van sportcentra een relatief lage huur in rekening te brengen of een exploitatiesubsidie te verstrekken, met als doel de prijzen voor de sportende burger acceptabel te houden.

4.1 Maatschappelijk vastgoed

Ons beleid is erop gericht om ook bij maatschappelijk vastgoed zoveel mogelijk marktconforme prijzen in rekening te brengen. Dit kan dan gecompenseerd worden met een hogere subsidie. Omdat we doorgaans wel prijzen hanteren die aan de onderkant van de markt zitten en bij prijsstijgingen wellicht niet meer marktconform zijn, willen we maatschappelijk vastgoed toch als dienst van algemeen belang aanmerken. Hiermee creëren we ook de vrijheid voor het college om lagere huurprijzen te gebruiken bij maatschappelijk vastgoed. Doel hiervan is te waarborgen dat maatschappelijke organisaties hun activiteiten uit kunnen blijven oefenen en dat maatschappelijk relevante activiteiten niet stopgezet worden door de verplichting van de gemeente om een marktconforme en volledig (integraal) kostendekkende huur in rekening te brengen. Vastgoed zoals reddingsposten op het strand zijn niet tegen kostprijs te verhuren, omdat ze een heel duidelijk algemeen belang dienen: het waarborgen van de veiligheid van de strandgasten. Dit kost de gemeente alleen maar geld, maar is cruciaal voor de ondersteuning van het toeristisch product op het eiland. Voor kinderdagverblijven en peuterspeelzalen geldt dat de tarieven die binnen de gemeente Schouwen-Duiveland in rekening worden gebracht fors hoger liggen dan het landelijke gemiddelde (percentage exploitatielasten dat naar huisvesting gaat). Daar staat tegenover dat zeker in kleinere kernen de kinderopvang niet rendabel kan worden uitgevoerd, terwijl de school aldaar wel verplicht is hier zorg voor te dragen. Er moet dus een mogelijkheid zijn om dit marktfalen op te heffen.

5.1 *Viswater*

Op verschillende plaatsen wordt viswater verhuurd aan verenigingen. De huurprijzen van visgronden zijn de afgelopen jaren al fors verhoogd om meer kostendekkend te werken. Het is echter onduidelijk wat de marktwaarde is van dergelijk viswater. Vandaar dat ook deze dienst als dienst van algemeen belang wordt aangemerkt.

6.1 *Museale collectie*

Het ter beschikking stellen van de gemeentelijke museale collectie vertegenwoordigt een bepaalde waarde. In theorie zouden we die kunnen verhuren tegen de hoogste bieder. Omdat wij het van belang vinden dat de gemeentelijke museale collectie binnen de gemeentegrenzen blijft en gebruikt kan worden op inwoners en toeristen de geschiedenis van Schouwen-Duiveland te kunnen laten zien, vinden we het van belang dat de gehele collectie ondergebracht wordt bij het stadhuismuseum. Op het moment dat dit museum verzelfstandigd wordt, ligt het zonder dit besluit, gezien de Wet markt en overheid, niet voor de hand dat de collectie bij dit museum ondergebracht wordt. Dat is echter expliciet wel de bedoeling en ook noodzakelijk om het museum levensvatbaar te houden.

7.1 *De Zuidhoek*

De gemeente wil de mogelijkheid hebben om via de Zuidhoek ondernemingen steun te geven bij het aannemen van mensen in een uitkeringssituatie. Doel hiervan is om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt meer mogelijkheden te geven in te stromen in een reguliere baan. Door deze regeling kunnen ook mensen die naar werk begeleid worden, worden ingezet bij commerciële werkzaamheden (wasserij, groenonderhoud, schoonmaakdienst) bij De Zuidhoek. De subsidies zijn uitdrukkelijk niet bedoeld om een betere concurrentiepositie bij het aanbod van werkzaamheden te kunnen genereren, maar om het nadeel van werken met mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt op te heffen. Componenten als verminderde arbeidsproductiviteit en extra begeleiding spelen daarbij een rol. Het is overigens niet de bedoeling om dit per medewerker uit te rekenen, maar over de gehele linie bezien moet de subsidie zorgen dat de nadelen worden opgeheven. De toevoeging 'of andere door het college aan te wijzen organisatie' is mede toegevoegd omdat er momenteel een onderzoek gaande is over de structuur van de Zuidhoek. Mogelijkerwijs wordt dat een andere rechtspersoon dan de huidige Zuidhoek. Het is echter expliciet de bedoeling van dit raadsbesluit om dit ook te laten gelden voor de eventuele andere rechtspersoon die de Zuidhoek opvolgt.

De sociale werkvoorziening valt buiten de reikwijdte van deze wet en hoeft dus niet onder dit besluit te worden gebracht.

8.1 *Monumentaal vastgoed*

De kostprijs van monumentaal vastgoed is vaak erg hoog door de hoge onderhoudskosten. Het is daarom vaak niet mogelijk dit vastgoed commercieel te verhuren tegen de integrale kostprijs. Deze ligt door de hoge onderhoudskosten vaak ruim boven de marktwaarde van de ruimtes. Omdat wij het uit toeristisch en cultuurhistorisch oogpunt van belang vinden dat deze gebouwen blijven bestaan, gaan we er vanuit dat de extra onderhoudskosten als gevolg van de monumentale waarden van een gebouw niet doorberekend hoeven te worden in de integrale kostprijs die aan de huurprijs ten grondslag ligt. Daarmee wordt het mogelijk om monumentaal vastgoed aan commerciële partijen of als woonruimte aan particulieren, te verhuren voor een marktconforme huurprijs. Dit levert daarmee een bijdrage aan het behoud van de monumentale gebouwen. Bijzondere gebouwen, zoals molens, kunnen voor nog lagere tarieven of om niet ter beschikking worden gesteld aan niet-commerciële bedrijven of verenigingen als dit een bijdrage geeft aan het behoud van een gebouw met de historische waarde. Het ter beschikking stellen van een molen aan een molenaar is daarvan een goed voorbeeld, omdat hiermee het specifieke historische karakter en de functie van het gebouw worden behouden.

Voor maatschappelijk vastgoed geldt dat deze tegen een verder gereduceerd tarief mogen worden aangeboden, conform hetgeen is bepaald onder beslispunt 4.

9.1 *Evenementen*

Bij niet-commerciële evenementen stelt de gemeente om niet bepaalde materialen (bijvoorbeeld dranghekken en vlaggenmasten) en een beperkt aantal manuren ter beschikking aan de organisatie. Bij commerciële evenementen worden alleen materialen ter beschikking gesteld tegen een vergoeding. Het plaatsvinden van evenementen vinden wij van groot belang voor zowel de inwoners als bezoekers van onze gemeenten. Enerzijds dragen evenementen bij aan de leefbaarheid en saamhorigheid binnen de plaatselijke gemeenschappen, anderzijds dragen ze bij aan een divers toeristisch product. Het ter

beschikking stellen van materialen en manuren is in veel gevallen de enige ondersteuning van de gemeente. Wij willen deze mogelijkheid om evenementen te ondersteunen behouden. Vandaar dat het ondersteunen van evenementen met materieel en manuren wordt aangemerkt als dienst van algemeen economisch belang. Daarbij wordt in het evenementenbeleid een duidelijk onderscheid gemaakt tussen commerciële en niet-commerciële evenementen. Bij commerciële evenementen stellen we alleen materialen ter beschikking en rekenen we de kosten in principe door. Om te voorkomen dat we precies moeten berekenen of we bij elk evenement waar we materialen ter beschikking stellen wel alle integrale kosten berekend hebben, om discussies te voorkomen of evenementen wel helemaal niet-commercieel zijn en om de mogelijkheid te houden om extra te ondersteunen bij commerciële evenementen met een groot belang voor onze gemeente worden in beginsel toch alle evenementen aangemerkt als dienst van algemeen belang.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen. Het biedt het college ruimte om goederen en diensten beneden de kostprijs aan te bieden, maar geen verplichtingen.

Communicatie

Van dit besluit zal kort en zakelijk mededeling worden gedaan in de Wereldregio.

Burgemeester en wethouders van Schouwen-Duiveland,

G.J. Benou
loco-secretaris

A.J.M. van Burg
loco-burgemeester

Conform besloten door de raad in zijn openbare
vergadering van 30 oktober 2014.

, voorzitter

, griffier